

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan suunnitelma vuosille 2021 - 2023

Kyseessä on Tampereen kaupunkiseudun yhteinen
suunnitelma, joka korvaa aiemmat linjaukset.

Vesilahden kuntakohtaiset tarkennukset
ovat suunnitelmassa **vihreällä tekstillä**.

1.OHJAUKSEN, NEUVONNAN JA VALVONNAN TARKOITUSJA TAVOITE.....	3
2.VARHAISKASVATUKSEN PALVELUVERKKO.....	4
3.KUNNAN VALVONTAVIRANOMAISET.....	4
4.YHTEISTYÖ.....	5
4.1 Seutuyhteistyö.....	5
4.2 Yhteistyö Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kanssa.....	5
5.VALVONNAN TOTEUTTAMINEN.....	6
5.1 Yksityisen varhaiskasvatuksen ilmoitusmenettely ja rekisteröinti.....	6
5.2 Varda –Varhaiskasvatuksen tietovaranto.....	7
5.3 Omavalvontasuunnitelma valvonnan ja ohjauksenvälineenä.....	7
5.4 Palveluntuottajan ohjaus ja neuvonta.....	8
5.5 Käyntien dokumentointi, seuranta ja rekisterinylläpito.....	9
5.6 Suunnitelmallisetkäynnit.....	9
5.7 Ennalta ilmoittamattomat käynnit.....	10
5.8 Reaktiivinen valvonta.....	10
5.9 Ympäristöterveyden valvontakäynnit.....	11
6.OHJAUKSEN JA VALVONNAN KEHITTÄMINEN.....	11
6.1 Raportointi, seuranta, arviointi.....	11
6.2 Laadun arviointi.....	11

1. OHJAUKSEN, NEUVONNAN JA VALVONNAN TARKOITUS JA TAVOITE

Kuntalain mukaan kunnan tehtävänä on järjestää sille lainsäädännöllä määrätyt tehtävät. Järjestämisvastuun perusteella kunnan on vastattava palveluiden yhdenvertaisuudesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Kunta tai kuntayhtymä voi tuottaa järjestämisvastuullaan olevat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palveluntuottajalta. Kunnan hankkiessa palveluita muulta palveluntuottajalta kunnalla säilyy kuitenkin järjestämisvastuu. Palveluntuottajan vastuu määräytyy sen mukaan, mitä kuntalaissa tai muussa lainsäädännössä säädetään tai mitä kunta ja palveluntuottaja sopivat. Valvonnan tarkoitus määrittää kuntalain pykälissä 8 ja 9. Valvonnalla varmistetaan, että kuntalainen saa saman laatuisen palvelun riippumatta siitä, onko palveluntuottaja kunta itse vai muu palveluntuottaja.

Varhaiskasvatuslain 52§:n mukaan varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) sekä kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija (50§). Valvontaviranomaisen on toteutettava valvontaa ensisijaisesti antamalla varhaiskasvatuksen järjestäjälle tarpeellista ohjausta ja neuvontaa sekä seuraamalla toiminnan kehitystä yhteistyössä toiminnan järjestäjän kanssa. Varhaiskasvatuslaki edellyttää yhteistyötä eri valvontaviranomaisten kesken.

Aluehallintovirastot ja Valvira ovat laatineet Varhaiskasvatuksen valtakunnallisen valvontaohjelman (Aluehallintovirastojen julkaisuja 98/2020), jonka tavoitteena on luoda yhdenmukaiset varhaiskasvatuksen ohjauksen ja valvonnan toimintamallit. Valvontaohjelman mukainen valvonta alkoi 1.1.2020. Valvontaohjelma koskee pääasiassa aluehallintovirastojen ja Valviran ohjaus- ja valvontatoimia. Kunnan valvontavelvollisuutta ja tehtäviä yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelyssä kuvataan Yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettely varhaiskasvatuksessa -oppaassa. Valvontaohjelman lähtökohtana on, että valvonnassa siirrytään entistä enemmän ennakoiviin menetelmiin ja valvonnan asiakaskeskeisyyttä vahvistetaan.

Varhaiskasvatuslaissa määriteltyjen valvontaviranomaisten on siten toteutettava valvontaa ensisijaisesti antamalla varhaiskasvatuksen järjestäjälle tarpeellista ohjausta ja neuvontaa. Valvontaohjelmassa määritellään vuosittaiset painopistealueet, joihin erityisesti kohdistetaan ennakollista ohjausta ja neuvontaa.

Ohjauksen ja valvonnan kohteena olevia varhaiskasvatuspalveluita tuotetaan yksityisen hoidon tuella, ostopalvelusopimuksen perusteella ja palvelusetelillä tuettuna palveluna. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu lainsäädännön perusteella valvomaan omaa toimintaansa. Palveluntuottaja vastaa palvelun laadusta ja siitä, että asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen asiakkaana on lapsi ja huoltajat. Lapsen kasvua tukevien palveluiden tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja

oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Kun varhaiskasvatusta suunnitellaan, järjestetään tai tuotetaan ja siitä päätetään, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.

Yksityisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen valvonta ja ohjaus perustuvat seuraaviin lakeihin ja asiakirjoihin:

- Hallintolaki (434/2003)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelystä (772/2018)
- Varhaiskasvatuslaki (540/2018)
- Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018)
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (Opetushallitus: Määräykset ja ohjeet 2016:17)
- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet)
- Kunnan varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen opetussuunnitelma
- EU:n tietosuoja-asetus (EU 679/2016)
- Perusopetuslaki (628/1998)
- Perusopetusasetus (852/1998)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön suositus esiopetuksen ryhmäkoosta
- Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998)

2. VARHAISKASVATUKSEN PALVELUVERKKO

Vesilahdessa varhaiskasvatuksen palveluverkkoa suunnitellaan kokonaisuutena, huomioiden kunnan oma toiminta sekä yksityiset palveluntuottajat. Uudet toimijat ottavat yhteyttä varhaiskasvatusjohtajaan suunnitellessaan uutta toimipistettä, jotta selviää, onko suunniteltu toimipiste palveluverkon kannalta sopivassa paikassa.

3. KUNNAN VALVONTAVIRANOMAISET

Vesilahdessa yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta vastaava viranhaltija on varhaiskasvatusjohtaja.

Jos varhaiskasvatuksen ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että palveluntuottaja on toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä eikä asia anna aiheutta muihin toimenpiteisiin, yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta vastaava viranhaltija (varhaiskasvatusjohtaja) voi antaa varhaiskasvatuksen järjestäjälle tai yksityisen palveluntuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle. Jos asia ei anna aiheutta huomautukseen, voi yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta vastaava viranhaltija (varhaiskasvatusjohtaja) kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Jos varhaiskasvatuksen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta

vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia tai toiminta on muutoin varhaiskasvatuslain vastaista tai jos yksityinen palveluntuottaja ei ole täyttänyt ilmoitusvelvollisuuttaan, yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta vastaava viranhaltija (varhaiskasvatusjohtaja) voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava.

Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi tai toimipaikan tai sen osan käyttö kieltää välittömästi. Kasvatus- ja opetusjohtaja voi velvoittaa palveluntuottajan noudattamaan määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimipaikan tai sen osan käyttö kielletään.

4. YHTEISTYÖ

4.1. Seutuyhteistyö

Tampereen kaupunkiseudun kunnat tekevät seutukunnallista yhteistyötä. Useammalla palveluntuottajalla on varhaiskasvatuksen yksiköitä eri kunnissa, joten valvonnan yhteistyö on perusteltua. Myös perheet käyttävät varhaiskasvatuspalveluita yli kuntarajojen.

Tampereen kaupunkiseudun [Yksityisen varhaiskasvatuksen nettisivuilla](#) on tietoa tueksi huoltajille, palveluntuottajille ja kuntien valvontaviranomaisille. Yksityisen varhaiskasvatuksen lomakkeita on kehitetty yhdessä seutukunnan valvonnan ja ohjauksen työryhmässä. Kaikki seudun kunnat käyttävät samoja lomakkeita sekä yhteistä seudullista palvelusetelisääntökirjaa.

4.2 Yhteistyö Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kanssa

Valvontaviranomaisten on toimittava yhteistyössä varhaiskasvatuslaissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan. Kunnan toimielimen on heti ilmoitettava valvonnassa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista sekä 55–58 §:n perusteella tekemistään toimenpiteistä ensisijaisesti aluehallintovirastolle tai Valviralle. Valviran tai aluehallintoviraston on ilmoitettava 55–58 §:n perusteella tekemistään yksityisiä palvelujentuottajia koskevista toimenpiteistä niiden kuntien toimielimille, joiden alueella palveluja tuotetaan.

Valvontaa ja ohjausta tehdään yhteistyössä Länsi - ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kanssa. Aluehallintovirasto järjestää koulutusta sekä kuntien valvoville viranomaisille, että palveluntuottajille ja tiedottaa ajankohtaisista asioista. Aluehallintovirastolla ja kunnan valvovalla viranomaisella on myös konsultointiyhteys ja tapaamisia järjestetään säännöllisesti. Valvonnassa mahdollisesti ilmenevistä epäkohdista tai huolen aiheista kunnan valvova viranomainen voi saada ohjausta ja neuvontaa aluehallintoviranomaiselta ja menettelytavoista sovitaan yhdessä.

Valvira ja aluehallintovirastojen [Varhaiskasvatuksen valtakunnallisessa valvontaohjelmassa](#)

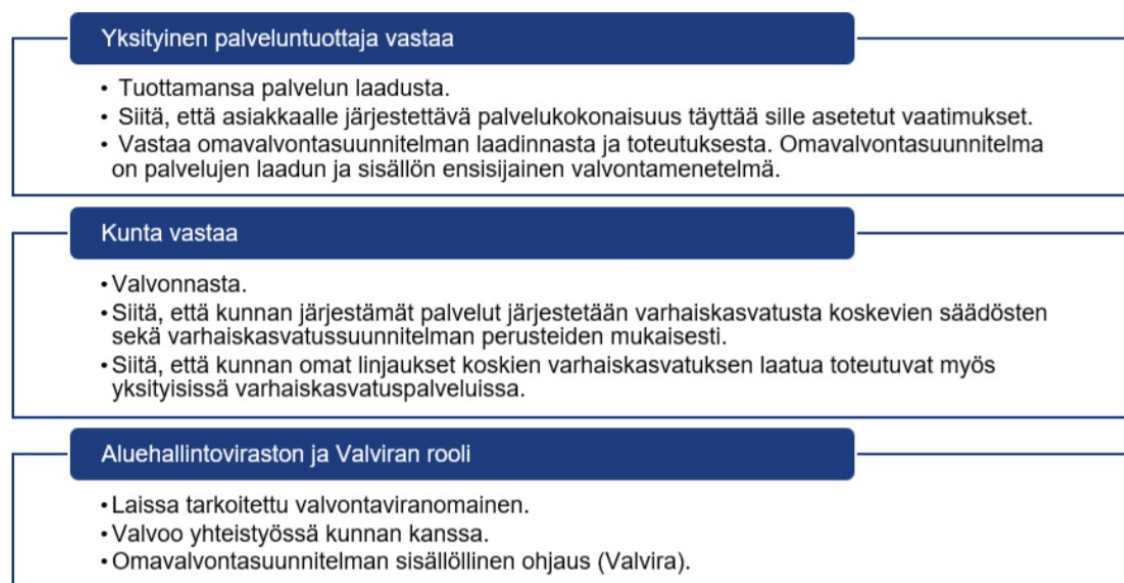
määritellään vuosittaiset painopistealueet, joihin erityisesti kohdistetaan ennakkollista ohjausta ja neuvontaa. Valvontaohjelmassa on päädytty tarkastelemaan henkilöstömitoitusta, ryhmäkokoja ja henkilökunnan kelpoisuusvaatimuksia erityisinä valvonnan painopistealueina. Tampereen kaupunkiseudun valvonnan ja ohjauksen toimijat huomioivat painopisteet omilla valvontakäynneillään.

5. VALVONNAN TOTEUTTAMINEN

Valvontaviranomaisten on toteutettava valvontaa ensisijaisesti antamalla varhaiskasvatuksen järjestäjälle tarpeellista ohjausta ja neuvontaa sekä seuraamalla toiminnan kehitystä yhteistyössä toiminnan järjestäjän kanssa.

Viranomaisvalvonnan muotoja ovat ennakoiva ja jälkikäteinen valvonta. Ennakoivaa valvontaa ovat mm. omavalvonnan varmistaminen sekä suunnitelmallinen valvonta, rekisteröinti, ohjaus, neuvonta ja viestintä. Jälkikäteistä eli reaktiivista valvontaa ovat valvonta-asiat, jotka otetaan käsittelyyn kantelun, epäkohtailmoituksen tai muun yhteydenoton perusteella tai muista lähteistä saadun tiedon perusteella (esim. tiedotusvälineet, tilastot ja raportit). Valvonnan eri muodot täydentävät toisiaan. Jälkikäteiseen valvontaan sisältyy aina ohjausta ja ennakoivassa valvonnassa voidaan käyttää tietoa jälkikäteisen valvonnan ratkaisuista ja menettelytavoista.

Eri tahojen valvontavastuut esitetään tiivistetysti alla olevassa kuvassa. Kuva on Varhaiskasvatuksen valtakunnallisesta valvontaohjelmasta (sivu 11, Kuvio 5).

5.1. Yksityisen varhaiskasvatuksen ilmoitusmenettely ja rekisteröinti

Uudelle palveluntuottajalle (päiväkoti, perhepäivähoito) annetaan ohjausta ja konsultaatiota jo ennen palveluntuottajaksi ryhtymistä. Neuvontaa annetaan tarvittavista asiakirjoista ja

tiloihin tehdään alustava tilakatselmus. Myös yksityisen perhepäivähoitajan koti käydään tarkastamassa ennen toiminnan aloittamista. Ennen toiminnan aloittamista palveluntuottajan on toimitettava tarvittavat asiakirjat kunnan valvontaan ja ohjaukseen. Tiloihin tehdään käyttöönottotarkastus.

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus toiminnasta ennen sen aloittamista tai olennaista muuttamista. Ilmoitus tehdään varhaiskasvatuksesta vastaavalle kunnan toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja tuotetaan. Yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelyä varten on laadittu opas [Yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettely varhaiskasvatuksessa](#), jossa kuvataan yksityiskohtaisesti ilmoitusmenettelyn vaiheet, ilmoituksen liitteeksi tarvittavat asiakirjat ja kunnan osuus ilmoitusprosessissa.

Perhepäivähoidon osalta rekisteriä ylläpitää kunta. Päiväkotien osalta rekisteröinnistä vastaa aluehallintovirasto ja yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat rekisteröidään Valviran ja aluehallintovirastojen ylläpitämään Valveri-rekisteriin.

Yksityisen hoidon tuella lapsen kotiin palkattavan työsopimussuhteisen hoitajan työsuhteen oikeellisuuden ja oikeuden yksityisen hoidon tukeen hyväksyy kunnan viranomainen. Valvonnasta vastaa työnantajana toimiva perhe.

Tampereen kaupunkiseudun [Yksityisen varhaiskasvatuksen nettisivuilla](#) on tarkempaa tietoa varhaiskasvatustoiminnan aloittamiseen sekä kuntien valvontaviranomaisten yhteystiedot.

5.2 Varda – Varhaiskasvatuksen tietovaranto

Varhaiskasvatuksen tietovarannosta määrätään varhaiskasvatuslaissa. Kansallinen varhaiskasvatuksen tietovaranto, Varda, kerää varhaiskasvatuksen tiedot valtakunnallisesti yhteen paikkaan. Tietovarannon avulla varhaiskasvatuksesta saadaan jatkossa yhteismitallista, vertailukelpoista ja laadukasta tietoa mm. viranomaisten käyttöön. Varhaiskasvatuksen tietovarantoon yksityisen varhaiskasvatuksen osalta tietoja tallentavat kunnan hyväksymät palveluntuottajat sekä kunnat.

5.3 Omavalvontasuunnitelma valvonnan ja ohjauksen välineenä

Yksityisen palveluntuottajan on nimettävä päiväkodille vastaava johtaja ja perhepäivähoitoon vastuhenkilö, jotka vastaavat siitä, että varhaiskasvatuksen järjestämispaikka ja siellä toteutettava varhaiskasvatus täyttävät niille asetetut vaatimukset.

Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu lainsäädännön (Varhaiskasvatuslaki 48§) perusteella valvomaan omaa toimintaansa, myös alihankintana tilattua tuotantoa. Yksityisen palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Omavalvonta on ensisijaista valvontaa ja sillä varmistetaan, että kaikki työntekijät toimivat yhteisesti sovittujen käytäntöjen mukaisesti.

Omaevalvonta on jatkuvaa toiminnan turvallisuuden ja laadun varmistamista ja kehittämistä.

Varhaiskasvatusta tai esiopetusta järjestävän uuden palveluntuottajan on laadittava omaevalvontasuunnitelma ennen toiminnan aloittamista. Uusiin yksiköihin tehtävän ensimmäisen ohjauskäynnin pääteemana on omaevalvontasuunnitelma. Omaevalvontasuunnitelma päivitetään kolmen kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta yhdessä henkilökunnan kanssa. Yksikön omaevalvontasuunnitelma on työkalu/käyttöohje/laatulupaus, jolla seurataan ja kehitetään palvelujen laatua säännöllisesti. Suunnitelma toimii myös yksikön perehdytyksen välineenä. Suunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toiminnasta vastaava henkilö.

Valvira on 20.1.2021 antanut määräyksen yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen toimipaikkakohtaisen [omavalvontasuunnitelman](#) sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta sekä laatinut mallilomakkeen ohjeineen.

Kunnan yksityisestä varhaiskasvatuksesta vastaava viranomainen tekee vuosittain ohjaus- ja valvontakäyntejä yhdessä palveluntuottajan kanssa sopien. Käynnin aikana käydään läpi toiminnan kannalta merkityksellisiä asioita ja täytetään yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta-asiakirja.

Sovittaessa valvontakäynnistä on samalla sovittu myös keskusteltavat ja tarkastettavat asiakirjat.

Varhaiskasvatuslaissa (§ 55-59) määritellään valvontaviranomaisten menettelytavat reaktiiviseen palautteeseen. Mikäli kunta saa asiakkaan, työntekijän tai muun tahon epäkohtailmoituksen, kantelun tai esim. median kautta tietoonsa epäkohtia yksityisen varhaiskasvatuspalvelun tuottajan toiminnassa, pyytää kunta selvitystä palveluntuottajalta tai tekee yksikköön tarkastuksen. Käyntejä tehdään tarpeen mukaan parityöskentelyperiaatteella. Reaktiivisista käynneistä laaditaan aina tarkastuspöytäkirja, ja palveluntuottajalta voidaan tarvittaessa pyytää kirjallinen vastine reklamaatioon. Kunnan on ilmoitettava Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle tekemistään toimenpiteistä.

5.4 Palveluntuottajan ohjaus ja neuvonta

Yhteistyössä yksityisten palveluntuottajien kanssa olennaista on ohjauksellinen, tiedotuksellinen ja keskustelullinen näkökulma. Tavoitteena on luoda yhdessä toimivat ohjaus- ja valvontarakenteet, jotka palvelevat sekä kuntaa että yksityistä toimijaa sekä viime kädessä asiakasta. Vuosittaisten valvontakäyntien lisäksi palveluntuottajien edellytetään osallistuvan kunnan osoittamiin yhteisiin tapaamisiin tai koulutuksiin. Tilaisuuksissa viestitään niin valtakunnallisesti kuin seutu- ja kuntakohtaisestikin ajankohtaisista asioista esimerkiksi lakimuutoksista sekä kunnan strategiasta ja tavoitteista. Myös kunnan omien varhaiskasvatuksen linjausten tulee toteutua yksityisissä varhaiskasvatuspalveluissa. Tapaamisten yhtenä tärkeänä tehtävänä on myös verkostoituminen muiden toimijoiden kanssa.

Varhaiskasvatuslain 39 § mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan on huolehdittava siitä, että varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu riittävästi ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään täydennyskoulutukseen. Täydennyskoulutuksen toteutumista ja vaikuttavuutta on seurattava ja arvioitava.

5.5 Käyntien dokumentointi, seuranta ja rekisterin ylläpito

Valvonnassa ja ohjauksessa ylläpidetään rekisteriä kaikista kunnan alueella toimivista palveluntuottajista. Palveluntuottajakohtaisesti muodostettuun rekisteriin kootaan kaikki palveluntuottajaa koskeva materiaali kunnan arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti.

Palveluntuottaja toimittaa kerran vuodessa (elokuu) toimintavuosi-ilmoituksen kunnan valvontaan ja ohjaukseen. Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan koko yksikön lapsiryhmä- ja henkilökuntatiedot vähintään kaksi kertaa vuodessa (syyskuu, helmikuu) kunnan valvontaan ja ohjaukseen. Palveluntuottajalta edellytetään lasten ja henkilökunnan suhdelukujen suunnitelmallista seuraamista.

Valvonnan vuosisuunnitelman mukaisista valvontakäynneistä laaditaan valvonta-asiakirja ja reaktiivisista valvontakäynneistä laaditaan tarkastuspöytäkirja.

5.6 Suunnitelmalliset käynnit

Suunnitelmalliset käynnit ovat ohjausta, neuvontaa ja seurantaa eli ennakoivaa valvontaa. Käytössä olevat [seudulliset valvonta-asiakirjat ja lomakkeet](#) on päivitetty vuonna 2019.

Kunnan yksityisestä varhaiskasvatuksesta vastaava viranomainen tekee vuosittain ohjaus- ja valvontakäyntejä yhdessä palveluntuottajan kanssa sopien. Käynnin aikana käydään läpi toiminnan kannalta merkityksellisiä asioita ja täytetään yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta-asiakirja.

Sovittaessa valvontakäynnistä on samalla sovittu myös keskusteltavat ja tarkastettavat asiakirjat sekä kohteet ko. käynnillä. Valvonta-asiakirjaan kirjataan myös tarkistetut kohteet ja mahdolliset yhteisesti sovitut jatkotoimenpiteet.

Suunnitelmallinen valvonta toimintavuoden aikana

- asiakirjatarkistukset
 - toimintavuosi-ilmoitus elokuun loppuun mennessä (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit)
 - henkilöstö- ja lapsiryhmätiedot syyskuun ja helmikuun loppuun mennessä (kaikki yksiköt)
 - muut asiakirjat kunnan aikataulun mukaisesti
- valvontakäynti (myös etäyhteyttä ja ryhmätapaamisia hyödyntäen) kaikkiin kunnan alueella toimiviin yksityisiin päiväkoteihin, ryhmäperhepäiväkoteihin ja omassa kodissa toimivien perhepäivähoitajien luo

- syksyn käynti päiväkotiin/vuosittainen käynti ryhmäperhepäiväkotiin/perhepäivähoitokotiin
 - yksikön omavalvontasuunnitelma (sis. turvallisuussuunnitelma, kiusaamisen ehkäisysuunnitelma jne.)
 - uuden henkilöstön tutkintojen kelpoisuudet
 - täydennyskoulutussuunnitelma
 - yksikön toimintasuunnitelma/ryhmän pedagoginen suunnitelma (pph)
 - lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laadintaan ja arviointiin liittyvät käytännöt
 - tilat
- yksityisiin päiväkoteihin tehdään vuosittain toinen ohjaus- ja valvontakäynti, jonka sisältö painottuu päiväkodin pedagogiseen toimintaan, lasten osallisuuteen ja oppimisympäristöihin (laatu)
- Kelan kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen kuukausiraportin sekä lapsiryhmälstojen (pph, ryhmikset, yksityisen hoidon tuella toimiva päiväkot) tarkistaminen
- Palvelusetelin laskentalistojen ja laskujen tarkistaminen kuukausittain

5.7 Ennalta ilmoittamattomat käynnit

Kaikkiin päiväkoteihin ja ryhmäperhepäiväkoteihin tehdään vähintään yksi ennalta ilmoittamaton käynti vuodessa. Käynneistä laaditaan valvonta-asiakirja. Valvontakäynneillä keskitytään erityisesti henkilöstömitoituksen ja lapsiryhmän enimmäiskoon valvontaan sekä varhaiskasvatuksen pedagogiikkaan.

5.8 Reaktiivinen valvonta

Palveluntuottajan tulee raportoida kunnalle mahdollisimman pian tai viimeistään kahden viikon kuluttua palvelua koskevista reklamaatioista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista sekä ilmoittaa tehdyistä korjaavista toimenpiteistä.

Varhaiskasvatuslaissa (§ 55-59) määritellään valvontaviranomaisten menettelytavat reaktiiviseen palautteeseen. Mikäli kunta saa asiakkaan, työntekijän tai muun tahon epäkohtailmoituksen, kantelun tai esim. median kautta tietoonsa epäkohtia yksityisen varhaiskasvatuspalvelun tuottajan toiminnassa, pyytää kunta selvitystä palveluntuottajalta tai tekee yksikköön tarkastuksen. Käynnejä tehdään tarpeen mukaan parityöskentelyperiaatteella. Reaktiivisista käynneistä laaditaan aina tarkastuspöytäkirja, ja palveluntuottajalta voidaan tarvittaessa pyytää kirjallinen vastine reklamaatioon. Kunnan on ilmoitettava Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle tekemistään toimenpiteistä.

5.9 Ympäristöterveyden valvontakäynnit

Varhaiskasvatusjohtaja osallistuu yksityisten yksiköiden (päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit) terveydellisten olojen tarkastuksiin. Terveydellisten olojen tarkastukset toteutetaan yksiköihin kolmen-neljän vuoden välein. Näillä käynneillä huomion kohteena ovat terveydelliset olot esim. ilmanlaatu ja riittävyys, tilojen kunto ja siisteys.

6. OHJAUKSEN JA VALVONNAN KEHITTÄMINEN

6.1 Raportointi, seuranta, arviointi

Kunnissa toimitaan seutukunnallisesti laaditun valvontasuunnitelman mukaisesti. Valvonnan toteutumisesta raportoidaan vuosittain lautakunnalle valvontakertomuksessa. Huomattavista laatupoikkeamista raportoidaan tarvittaessa reaaliaikaisesti.

Valvontakertomuksen sisältö:

- tiedottamisen käytännöt
 - ohjaus ja neuvonta
- koulutukset ja yhteistyötapaamiset
- valvontakäynnit (määrät)
 - sovitut käynnit
 - ennalta ilmoittamattomat käynnit
 - reaktiiviset käynnit
 - reklamaatioiden määrä
- varhaiskasvatuksen erityisopettajien käynnit
- valvonnan kehittämisen kokonaisuus

6.2 Laadun arviointi

Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Palveluntuottaja seuraa toimintansa laadun toteutumista omavalvontasuunnitelmaan kirjaamallaan tavalla. Valviran laatima uusi ja erityisesti varhaiskasvatuksen käyttöön laadittu omavalvontasuunnitelma otetaan käyttöön viimeistään elokuussa 2021.

Toiminnan laatua arvioidaan jokaisella valvontakäynnillä ja palveluntuottajalta säännöllisesti pyydettyjen dokumenttien avulla. Kaksi kertaa vuodessa toimitettavien lapsiryhmäilmoitusten, henkilökuntatietojen ja uusien työntekijöiden kelpoisuustodistusten seurannalla varmistetaan myös toiminnan laatua. Toiminnan laatua arvioidaan myös saadun asiakaspalautteen perusteella. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan konsultaatio- ja

ohjauskäynnit varmistavat lapsen edun ja pedagogiikan toteutumista yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Seudun palvelusetelisääntökirjan laatuliite toimii yhtenä arvioinnin välineenä valvontakäynneillä. Palvelusetelituottaja on velvollinen tekemään asiakastyytyväisyyskyselyitä joka toinen vuosi laadun arvioimiseksi. Palvelusetelituottaja voi osallistua kunnan palvelukyky- ja asiakastyytyväisyyskyselyihin. Muita palveluntuottajia kannustetaan osallistumaan ja välittämään tarvittaessa huoltajille tietoa valtakunnallisista tai kunnallisista asiakastyytyväisyys- tai seurantakyselyistä. Kyselyiden tuloksista tiedotetaan valvontaa ja ohjausta sekä asiakkaita.

Palveluntuottajat ovat velvollisia huomioimaan valtakunnallisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arvioinnin tuomat linjaukset omassa toiminnassaan.

Valviran ja aluehallintovirastojen valvonnan painopisteinä ovat henkilöstömitoitus, ryhmäkoko ja henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset. Tampereen kaupunkiseudun valvonnan ja ohjauksen toimijat huomioivat painopisteet omilla valvontakäynneillään. Ryhmäperhe- ja perhepäivähoidossa painopisteenä on oman työn kehittäminen havainnoinnin kautta.